

DOE AVOND 28 APRIL 2010

"Onder begeleiding van" Henny Konings namen we deze avond een kijkje in de wereld van cichliden.

Dat het leven van liefhebbers van cichliden niet altijd even makkelijk was werd al snel duidelijk. In de jaren '60 en '70 van vorige eeuw sprak men minachtend van "een bak met keien". Keurmeesters van de NBAT gingen soms zover dat ze een aquarium voor cichliden niet wilden keuren.

Gelukkig is dit beeld geschiedenis. Wat blijft is een hobby met zeer mooie, maar ook intelligente vissen.

Geophagus brasiliensis, foto: Ernst van Genne (nvcweb.nl)

Kan een vis intelligent zijn? Jazeker!

Afhankelijk van hun leefgebied en leefomstandigheden, hebben cichliden aangetoond zich zeer goed aan te kunnen passen. De groep van cichliden bevat zowel muilbroeders, holenbroeders als substraatbroeders. Allemaal hebben ze gemeen dat één der ouders of beiden uiterst ver kunnen gaan om hun kroost te beschermen. Een bekend voorbeeld is de overbekende discusvis, waarbij de ouders zich letterlijk als voedingsbron laten gebruiken.

Als één van de weinige vissoorten zijn veel cichliden in staat om hun verzorger te herkennen! Vreemden met de voederdoos in de hand krijgen geen aandacht, terwijl het in beeld verschijnen van de verzorger zonder voederdoos tot nieuwsgierige reacties van de vissen kan leiden. (Johan Egberts merkt gekscherend op dat het in laatste geval nog steeds gewoon om het voedsel gaat)

Zoals ook bij veel andere vissen het geval is, is de huidige kwaliteit van de vissen aanmerkelijk slechter geworden. Debet hieraan zijn de commerciële kwekerijen. Hier geldt immers kwantiteit, en geen kwaliteit.

Gelukkig blijft overeind staan dat cichliden een zeer divers uiterlijk hebben. Van heel klein tot heel groot, van saai van kleur tot zeer mooie kleurcombinaties. Er zijn soorten met een zachtaardig karakter, maar er zijn er ook die ronduit bullebakken genoemd kunnen worden en dat heeft niet altijd met de grootte te maken!

Buiten al dit interessants, zijn er uiteraard ook wat minpuntjes aan het houden van cichliden.

Liefhebbers van een plantenaquarium moeten goed opletten welke soort cichliden ze willen houden. De combinatie planten en cichliden is vaak geen prettige. Voor de planten wel te verstaan. Planten worden gebruikt als voedsel of worden ondergraven als een koppeltje cichliden een nestplaats heeft uitgekozen waar planten staan.

Echter is dit nadeel ook relatief, want er zijn nog genoeg soorten over om een keuze uit te maken. Apistogramma's zijn bijvoorbeeld heel goed te combineren met planten. (alweer Johan)

Apistogramma cacatuoides, foto: malawicichlidhomepage.com

Een andere donkere wolk is het afval dat cichliden produceren. Dagelijks wordt 6 tot 7 maal (!) het eigen gewicht aan afvalstoffen geproduceerd. Cichliden zijn dan ook relatief grote vervuilers. Ook zijn een aantal soorten fervente gravers. Wekelijks flink wat water verversen is nodig om de vissen in conditie te houden.

Een biologisch filter heeft bij de meeste van deze vissen dan ook geen nut. Een stevige mechanische filtering in combinatie met water verversen is vaak noodzaak, zeker gezien het feit dat de meeste mensen zoveel mogelijk vis in hun aquarium willen zien zwemmen.

Een laatste kanttekening is nog het combineren van cichliden. Cichliden komen in zeer uiteenlopende biotopen voor. Inherent hieraan, zoals al eerder geschreven, zijn er ook uiteenlopende karakters. Sommige soorten dulden absoluut geen vreemdelingen in hun territorium. De broedzorg kan in sommige gevallen zelfs uiterst agressieve vormen aannemen. De grootte van de indringer (dit kan ook de hand of arm van de verzorger zijn) is van ondergeschikt belang. Ook een rustig koppeltje cichliden kan tijdens de paartijd omslaan naar voornoemd gedrag.

Nu moet u zich van bovenstaande niet af laten schrikken. Zoals ik al schreef gaat het om een zeer diverse groep vissen. Er zijn ook zachtmoedigere soorten evenals, of moet ik schrijven alsook, hanteerbaardere soorten. Bovendien hoeven de hiervoor besproken punten niet per definitie als nadeel uitgelegd te worden, maar eerder als uitdagend.

Hemichromis frempongi, foto: Joop Clement (nvcweb.nl)

Als niet cichlidenkenner heb ik vanavond nog iets interessants gehoord. Het vangen van cichliden is bij de eerste of tweede vis nog wel te doen. Echter wordt het steeds moeilijker om dieren uit te vangen. Cichliden scheiden namelijk een soort stresshormoon af in het water, dat door andere soortgenoten (en vissoorten?) wordt opgepikt waarna zij zich uiterst goed kunnen verschuilen of zich in ieder geval niet zomaar meer laten vangen.

Henny, super bedankt voor deze avond.